

Anna Wójtowicz

III rok Architektury informacji

Wydział Filologiczny

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ORCID ID: 0000-0003-2867-9812

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „STUDENCKA KONFERENCJA
NAUKOWA ARCHITEKTURY INFORMACJI: CZŁOWIEK W CYFROWEJ
RZECZYWISTOŚCI”, KOŁO NAUKOWE ARCHITEKTÓW INFORMACJI
UMCS, 21 MAJA 2021 ROKU

W dniu 21 maja 2021 roku odbyła się Studencka Konferencja Naukowa Architektury Informacji pod hasłem „Człowiek w cyfrowej rzeczywistości”. Organizatorem przedsięwzięcia było Koło Naukowe Architektów Informacji działające przy Instytucie Nauk o Kulturze Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Działania koordynowała dr Anna Sawa, opiekun Koła. Z powodu panującej sytuacji epidemicznej związanej z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19 wydarzenie zorganizowano w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams.

Głównym celem konferencji była wymiana wiedzy i doświadczeń na temat szeroko pojętej architektury informacji, czyli według jednej z definicji opracowanej przez Louisa Rosenfelda, Petera Morville’a i Jorge’a Arango „wyłaniającej się dziedziny i społeczności praktyk skoncentrowanych na przeniesieniu zasad projektowania i architektury do krajobrazu cyfrowego”¹. Przytoczone objaśnienie jest tylko jedną z wielu możliwości rozumienia tego pojęcia. Nie istnieje definicja, która w zwięzły sposób określałaby, czym jest architektura informacji i na jakich problemach się koncentruje. Wynika to przede wszystkim z faktu, że dziedzina ta obejmuje wiele obszarów i za-

¹ L. Rosenfeld, P. Morville, J. Arango, *Architektura informacji w serwisach internetowych i nie tylko*, tłum. R. Meryk, wyd. 4, Wyd. Helion, Katowice 2017, s. 33.

gadnień. Często łączy się z projektowaniem zorientowanym na użytkownika², badaniem potrzeb i zachowań użytkowników, projektowaniem interfejsów, tworzeniem baz danych, infobrokeringiem³, edukacją medialną oraz wszelkimi zagadnieniami związanymi z przemianami zachodzącymi w życiu codziennym w związku z wykształceniem się i rozwojem społeczeństwa informacyjnego⁴, w tym także z marketingiem internetowym. Obrady Studenckiej Konferencji Naukowej Architektury Informacji były okazją do zaprezentowania własnych przemyśleń o problemach, które wpisują się w wymienione obszary. Ważnym założeniem było umożliwienie wymiany poglądów na temat roli architektury informacji w życiu codziennym oraz refleksja nad wpływem pandemii COVID-19 na funkcjonowanie człowieka w cyfrowej rzeczywistości. Kolejnym celem konferencji była promocja zarówno studiów na kierunku architektura informacji, jak i samej dyscypliny naukowej.

Konferencja naukowa była adresowana przede wszystkim do studentów i doktorantów, a także wszystkich osób zainteresowanych poruszonymi tematami. Obrady rozpoczęły się panelem prowadzonym przez lic. Marka Chwedczuka (pełniącego wówczas rolę Prezesa Koła Naukowego Architektów Informacji), podczas którego wystąpili zaproszeni przez organizatorów goście specjalni – profesorowie i wykładowcy na kierunku architektura informacji z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Referat na temat „Architektura manipulacji informacją” wygłosił dr hab. prof. UMCS Zbigniew Osiński. Kolejne wystąpienie zatytułowane „Kompetencje »transformatywne« jako wyzwanie dla edukacji w dobie cyfrowej” zaprezentowała dr hab. prof. UMCS Anita Has-Tokarz. Podczas panelu inauguracyjnego konferencję swoje tezy wygłosiła również dr hab. prof. UMCS Dorota Filar wraz z mgr Martą Chorną w referacie „Narracje marketingowe w cyfrowym świecie”. Referaty otwierające konferencję były dla słuchaczy okazją do zapoznania się z punktem widzenia specjalistów. Wystąpienia pozwoliły na poszerzenie wiedzy

² Projektowanie zorientowane na użytkownika (ang. *user-centered design* – UCD) to taki proces projektowania, który koncentruje się przede wszystkim na wrażeniach użytkownika i badaniu jego potrzeb. Wykorzystywany jest m.in. przy tworzeniu produktów i usług cyfrowych (D. Norman, *Dizajn na co dzień*, tłum. D. Malina, wyd. 2, Wyd. Karakter, Kraków 2018, s. 26).

³ Infobrokering to dziedzina, która zajmuje się pozyskiwaniem informacji. Osoba, która wykonuje zawód infobrokera (brokera informacji, researchera, profesjonalisty informacji), pośredniczy między klientem a źródłami wiedzy, a jej głównym zadaniem jest dostarczanie wiarygodnej informacji pozyskanej w legalny sposób. W swojej pracy opiera się przede wszystkim na już istniejących, upublicznionych zasobach [P. Hrabiec-Hojda, *Specyfika usług infobrokerskich a kompetencje informacyjne infobrokera*, „Bibliotheca Nostra” 2013, nr 1 (31), s. 88].

⁴ Społeczeństwo informacyjne można zdefiniować jako społeczeństwo, w którym najważniejszą wartością stanowi informacja, a internet i technologie informacyjne mają szczególne znaczenie w codziennym życiu każdego człowieka (M. Goliński, *Społeczeństwo informacyjne: problemy definicyjne i problemy pomiaru*, „Dydaktyka Informatyki” 2004, nr 1, s. 43–55).

z zakresu marketingu i edukacji w dobie cyfrowej, a także budowanie świadomości na temat powszechności występowania zjawiska manipulacji informacją w mediach i metodach, jakie są do tego celu wykorzystywane.

Kolejną część przewidzianą w programie wydarzenia stanowiły wystąpienia studentów i doktorantów. Zostały one podzielone na trzy panele. Każdy z nich kończył się dyskusją, podczas której wszyscy uczestnicy konferencji mogli zadawać pytania prelegentom. Swoje referaty wygłosiło 22 prelegentów z 8 różnych uczelni wyższych z całej Polski. Wśród nich znaleźli się uczestnicy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego, a także Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Tematyka wystąpień była bardzo zróżnicowana. Poszczególne osoby poruszały tematy związane z mediami społecznościowymi, bazami danych, przeciążeniem informacyjnym, marketingiem internetowym, wykluczeniem cyfrowym oraz innymi zagadnieniami z obszaru świata cyfrowego. Jeden z referatów, wygłoszony przez lic. Bartosza Kuczyńskiego z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego „Człowiek w bimodalnym świecie. O hybridyzacji rzeczywistości” stanowił próbę analizy procesów i zjawisk zachodzących we współczesnym świecie w wyniku przenikania się rzeczywistości wirtualnej ze światem realnym. Problem wpływu nowych technologii na człowieka poruszyła także lic. Wioletta Konieczna reprezentująca Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w wystąpieniu „Wpływ rozwoju technologii na relacje międzyludzkie”. Do tego obszaru tematycznego można również zaliczyć referat „Technika ewoluuje, człowiek niezbyt. Jak wpływa na nas nadmiarowość informacji”, którego autorem jest Bartłomiej Olechowski. Równie istotne zagadnienie przeanalizowała Zuzanna Jaroni, studentka Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Zaprezentowała swoje tezy na temat „Nierówności w społeczeństwie informacyjnym. Cyfrowe wykluczenie”, zwracając uwagę na podziały występujące we współczesnym społeczeństwie informacyjnym. O tym, jak szkoły w Polsce przygotowane są do prowadzenia zajęć w formie zdalnej, opowiedziały lic. Angelika Głowacka z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz lic. Sandra Micuła z Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prezentując temat „Stan edukacji zdalnej w Polsce”. Prelegenci opowiadali również o zagadnieniach związanych z marketingiem internetowym. Tematy z tego obszaru zdecydowali się poruszyć reprezentanci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie: lic. Katarzyna Biernacka („Gamification – mechanizmy z gier wprowadzone do marketingu”), lic. Żaneta Biernacka („Social media w dobie pandemii COVID-19”), Małgorzata Kowalczyk („Media społecznościowe w komunikacji marek fast fashion”), Anna Wójtowicz

i Kamil Kiec („Potencjał TikToka i jego wykorzystanie w marketingu na przykładzie firm McDonald’s i Trzask Ceramic”) oraz mgr Anna Głowacz („Wykorzystanie metody eyetracking w badaniach marketingowych”). O ważnych kwestiach związanych m.in. z ochroną danych osobowych opowiedział Jakub Behr z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu („Prawo w rzeczywistości Internetu. Problem marketingu internetowego, ochrony danych osobowych oraz odpowiedzialności za działania w świecie wirtualnym z uwzględnieniem mediów społecznościowych”). Interesujące wystąpienie zatytułowane „Informatyzacja i strukturyzowanie danych na przykładzie muzykologicznych baz danych” przygotowali lic. Michał Jagosz oraz mgr Konrad Tyszka (Uniwersytet Warszawski). Na konferencji pojawiły się również prezentacje dotyczące pozyskiwania i analizy danych. Swoimi spostrzeżeniami podzieliła się mgr Ewelina Dziwak (Uniwersytet Śląski), wygłaszając referat „Data-journalism – wykorzystanie zbiorów danych w tworzeniu informacji”. Własny punkt widzenia zaprezentowała także mgr Anna Głowacz w wystąpieniu zatytułowanym „Analityka big data w zarządzaniu organizacją”. Prelegenci opowiedzieli również o młodych użytkownikach internetu. Lic. Olga Włochal z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprezentowała temat „Dzieci w cyfrowej rzeczywistości – działalność małych youtuberów”. Z kolei referat o pokoleniach medialnych wygłosiły Natalia Wilk oraz Anna Struk z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie („Pokolenia medialne – Gen X, IGen”). Ważne współcześnie tematy poruszyli także lic. Klaudia Gozdek z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach („Rozwój digitalizacji w transformacji cyfrowej a znaczenie architektury informacyjnej”) oraz Aleksandra Bartnicka z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie („Pacjent w dobie usług zdalnych – rozwiązania z zakresu e-zdrowia”).

Prezentacje czynnych uczestników konferencji pozwoliły na zapoznanie się z różnymi spojrzeniami na analizowane problemy. Pomocny w tym zakresie okazał się także fakt, że prelegentami byli studenci wielu kierunków – również tych niezwiązanych bezpośrednio z architekturą informacji (m.in. filozofia, finanse i rachunkowość, zarządzanie, muzykologia, prawno-administracyjny, pedagogika). Występujący zwracali uwagę na wiele aspektów funkcjonowania człowieka w cyfrowej rzeczywistości. Obrady pokazały, że architektura informacji to dziedzina, z którą we współczesnym świecie każdy spotyka się na co dzień, nawet jeśli jeszcze nie zdążył poznać znaczenia tego pojęcia.

Studencka Konferencja Naukowa Architektury Informacji „Człowiek w cyfrowej rzeczywistości” była pierwszym tego rodzaju wydarzeniem organizowanym przez Koło Naukowe Architektów Informacji, które rozpoczęło swoją działalność 1 marca 2021 roku. Zarząd Koła planuje realizować następne edycje konferencji w kolejnych latach funkcjonowania organizacji.

Bibliografia

- Goliński M., *Społeczeństwo informacyjne: problemy definicyjne i problemy pomiaru*, „Dydaktyka Informatyki” 2004, nr 1, s. 43–55.
- Hrabiec-Hojda P., *Specyfika usług infobrokerskich a kompetencje informacyjne infobrokera*, „Bibliotheca Nostra” 2013, nr 1 (31), s. 87–95.
- Norman D., *Dizajn na co dzień*, tłum. D. Malina, wyd. 2, Wyd. Karakter, Kraków 2018.
- Rosenfeld L., Morville P., Arango J., *Architektura informacji w serwisach internetowych i nie tylko*, tłum. R. Meryk, wyd. 4, Wyd. Helion, Gliwice 2017.